

בית כנסת בני ישראל

HEGEDŰS-CSÁKY-BENÉI JISZRÁÉL ZSINAGÓGA
és
BÉT SMUÉL TANHÁZ

ZSINAGÓGAI INFORMÁCIÓK
2025. június 08-június 14.

Közvetlen link:

<https://us04web.zoom.us/j/6579029560>

ID szám: 6579029560

Password: 917838

**Felhívom szíves figyelmeteket, hogy szemeszterünk június 26-án,
csütörtökön befejeződik. Ezután nyári szünetre megyünk.**

BÉT SMUÉL TANHÁZ ZOOM ELŐADÁSAI:

08. vasárnap 18:00 Szerdócz Ervin: Hetiszakasz és Háftára
09. hétfő 18:00 Zev Paskesz: A Hetiszakasz és a zsidó hagyomány kapcsolata
10. kedd 18:00 Róth László: A csodarabbik nyomában
11. szerda 18:00 Darvas István: Szentírás és kommentár
12. csütörtök 18:00 Fekete László: Kántorművészet

Hétköznapi imarend

vasárnap-péntek reggel zsinagóga	08:00
vasárnap-csütörtök ZOOM	18:30

Sábbáti tudnivalók 2025. június 13-14.

18:00	tanulás
19:00	istentisztelet a zsinagógában
09:00	szombat délelőtti istentisztelet a zsinagógában BEHÁÁLOTHÁ

Egy mondat a Hetiszakaszból...

Beháálotha

חוקה אחת יהיה לכם ולגרולאזרח הארץ

"...egy törvény legyen számotokra, a jövevény és bennszülött számára."

Mózes IV.9.14.

HETISZAKASZ-KOMMENTÁR:

FORRÁS: OR-ZSE RÉGI HONLAP

BEHÁÁLOTHÁ

Ezen a héten Beháálotchá heti szakaszát olvassák a zsinagógában. Jelentése: „Mikor meggyújtod” - a mécseseket a Szentélyben. A magyarázók egy más fordítást is alkalmaznak, "amikor magasra lobbantod a mécseseket", ugyanis nem elég csupán meggyújtani a kanócot, a gyújtás legyen olyan, hogy a láng magasra lobbanva a menorá törzse elé világítsa a két mécses. Erős legyen a fény!

Szó esik ezután a leviták szolgálatáról, hogy 25 éves kortól 50 éves korig tart a szent feladat. Az előző szidra 30 éves kortól számol, a kommentárok szerint öt év volt a felkészülési idő. Tanulság számukra, hogy öt év az az idő, amennyi egy mesterség megtanulásához szükséges. Aki ennyi idő alatt nem sajátítja el szakmáját, az később se reménykedjen. Persze tudjuk, "a jó pap mindig tanul" és a gyakorlat teszi a mestert. A kivonulástól számított második évben is megtartották Izrael gyermekei a Pészachot, utána azonban 38 éven keresztül nem, csak Józsué idejében ünnepelték újra.

A Szent Sátor felállítása után felhő borult a Hajlékra, mikor indult a felhő, indult a tábor. Mikor állt, pihent a sok ember. Éjjel a tűz tünevénye tündökölt a Sátor felett egészen reggelig. Készítettek ezüstharsonát, az jelezte a gyülekezést, az indulást és a riadót, esetleges támadás esetén. Mózes szívesen vette volna, ha apósa fia, a midjanita Hobáb, -mert a terepet jól ismerte,- vállalta volna az útmutató, a "szem" szerepét. De ő szabadkozott. A Talmud úgy tudja, végül mégis vállalta az "idegenvezetést". Az Örökkévaló ládája haladt elől, ezt követte a nép. Két fordított nun betű tudatja velünk az Írásban, mit mondott akkor Izrael gyülekezete, midőn megindult a bizonyosság ládája. Ugyanazt éneklik ma is, mikor a Tóra olvasó asztalhoz viszik a tekercset.

A fény hiába világított, a nép mégis zúgolódott. Ezúttal húst követelt, pedig a manna fehér volt, és üde, mindig friss, íze mint a koriander magva. A panaszkodók hangja mint súlyos teher, nehezedett Mózes vállára.

Deutsch Gábor

KOMMENTÁR

Részlet Menáchem Meron: **Az élő Biblia** című könyvéből

BEHÁÁLOTHÁ

IZRÁEL, A NÉPEK PRÓFÉTÁJA

Heti szidránk bővelkedik eseményekben. A sok színes elbeszélés közül kiemelünk egyet, ami népünknek minden korban - a maiban is - tanulságul szolgálhat.

Mózes nehéznek találta a folyton zúgolódó nép vezetését. "Hát én szültem-e ezt a népet, hogy egyedül kell viselnem terhét?" - így szólt az Örökkévalóhoz. Ekkor Isten Mózes mellé adott hetven félt segítség gyanánt (az első Szánhedrin!) és ideiglenes prófétai szellemmel áldotta meg őket. De ketten közülük, Eldád és Médád nem tekintették a próféciát ideiglenesnek, és Mózes jelenlétében is tovább prófétizáltak. Józsua, Mózes helyettese meg akarta büntetni őket. Erre így szólt hozzá Mózes: "Hát az én tekintélyemért harcolsz-e? Bár lenne Isten egész népe prófétai lelkületű!"

A rövid elbeszélés két dologra mutat rá. Először kifejezi Mózes nagyságát, az első zsidó vezető példamutató tulajdonságát. Nem volt féltékeny a tekintélyét nem tisztelő két prófétizáló férfiúra, sőt, hozzátette: "Bár lenne az egész nép prófétává." Mózes, a férfi szerényebb volt a föld összes emberénél (Num. 12/3.), így folytatja heti szidránk egy másik elbeszélésben, mikor nem sértődött meg Áron és Mirjám vádaskodásain.

Ugyanakkor azt is olvashatjuk Eldád és Médád esetében, hogy a mózesi kívánság szerint egész Izráelnek prófétának kellene lennie.

Hogy megértsük a kívánságot, tisztáznunk kell két kérdést.

"Mi is az, hogy prófécia és milyen tulajdonságokkal rendelkezik a próféta?"

"Vajon észlelhetjük-e Izráel életében a prófétai tulajdonságokat és tevékenységet?"

A prófétai szerep megjelölését magától Mózesről halljuk. "Hozzám hasonló prófétát ad nektek az Isten, rá hallgassatok" (Deut. 18/15.) E szerint a próféta közvetítő Isten és ember között. Hívását nem tanulja, hanem vele születik. Nem térhet el hívásától, nem hallgathat és nem szakíthatja meg küldetését.

"Mert az isteni szó bensőjében olyan, mint a csontjaiban égő tűz" - Így Jeremiás (Jer. 20/9.) A próféta kénytelen hirdetni az igazságot még ha az neki magának is fáj. Ő nem kedvesen beszélő diplomata, hanem "a harc és küzdelem embere az egész földön" (Jer. 20.) Ezért érzi magát a próféta magányosnak "kezed érintésétől magányosan ültem, mert harag öntötte el bensőmet." (Jer. 15/17.)

Néha a próféta jeleket mutat vagy csodákat tesz, mint Mózes, Elijáhu és Elisa próféták.

Népünk többezer éves történelme arra mutat, hogy a mózesi kívánság Izráel prófétai küldetéséről sokban megvalósult. "Így szól az Úr: szolgám vagy nekem, Izráel" (Jer. 49/3.) Izráel Isten "szolgája", küldetése volt a népekhez, magányosan harcolt a monoteizmusért a bálványimádók tengerében. S miként a múltban, úgy a jelenben is sokszor egyedül marad az igazság hirdetésében, küzdő és harcoló "prófétaként".

Valamikor Bileám, a pogány próféta így szólt rólunk: Nép, mely egyedül lakozik és nem számíthat más népek közé. (Num. 29/9.) Még ha fel is vették Izráelt kétezer év után a népek sorába, még mindig sokszor érzi a "mátság" -ból fakadó egyedüllétet.

A keresztény, muzulmán és más vallások tengerében a 12 milliós zsidó nép vallása magányos szigetnek tűnik, még ha van is központja a zsidó államban.

Jeruzsálemért kétezer évig imádkoztunk és vártuk reményeink beteljesülését. S most, mikor "birtokon belül" vagyunk, nemcsak szomszédaink de a nagyvilág is kétségbe vonja igazunkat...

Végül, ha a próféta időnként csodákat is tesz, van-e nagyobb csoda a történelemben, mint Izráel államának megszületése?

A zsidó nép, mint "próféta" nemcsak a sivatagot varázsolta újjá Erec Jisráelben, de feltámasztotta a Biblia, a próféták nyelvét, irodalmát. A héber nyelv újjászületésének valósága talán a legnagyobb prófétai csoda..

Az oldalt szerkesztette:

Schöner Alfréd

בית כנסת בני ישראל

BZSH Hegedűs Templomkörzet

Benéi Jisráél Zsinagóga

1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 3.

06-30-644-9083, 06-1-340-5085

e-mail: hegedus@bzsh.hu;

<https://hegedus-zsinagoga.bzsh.hu/>